

Чи в житті вічному ми віднайдемо наших близьких?

ЯЦЕК САЛІЙ

25 ЖОВТНЯ 2023

Розділ із книжки «Смерть. Воскресіння. Життя вічне», переклад якої вийшов у видавництві «Кайрос» 2004 року.

Чи є доброю і гідною християнки надія, що по смерті, якщо будемо спасені, ми зустрінемо наших близьких? Я хотіла б знати, чи десь про це говориться, чи є якісь сліди, згадки. Визнаю, що мені дуже важко уявити собі вічне щастя без дорогих, коханих, близьких людей. Розмовляла з багатьма знайомими, і багато хто з них теж мають цю проблему.

Відповідь на це запитання можна знайти в молитвах служби за померлих. Наприклад, під час Меси за своїх померлих батьків священник просить Бога: «Поєднай мене з ними у щасті святих», а в іншій молитві: «Нагороди їхні труди, а мені дозволь оглядати їх у радості вічного світла».

Під час Меси за померлу дитину Церква молиться: «Щоб ми колись разом з нею мали частку в радості вічного життя». А за батьків цієї дитини приноситься таке прохання: «Вчини, щоб з радістю могли її знову побачити у Твоєму Царстві».

Особливо глибокою мені здається молитва за померле подружжя: «З'єднай їх у вічному житті в повноті Твоєї любові». Але надію, що у вічному житті близькі люди віднайдуть одне одного, висловлюють і в багатьох інших молитвах Церкви за померлих: «Введи його зі святими до вічної трапези Твого Царства», «щоб жив з Твоїми святими у славі воскресіння», «щоб разом зі своїми братами мав частку у вічному щасті» — ці й подібні до них вислови часто повторюються в таких молитвах.

Так віддзеркалюється у свідомості Церкви вчення Господа Ісуса про життя вічне. Ось образ трапези, на яку Він, виступаючи в цьому тексті в третій особі, як Господар дому, запросить усіх, кого в день Свого пришествя знайде готовими: «Він підпережеться, посадить їх за стіл і, приступивши, почне їм служити» (Лк 12, 37). Особливо я не можу уявити собі такої трапези без взаємної близькості її учасників.

Іншим разом Господь Ісус говорить про вічне життя як про перебування в домі Отця: «В домі Отця Мого багато жител» (Йн 14, 2). На жаль, є доми, де живуть люди, чужі одне одному. Однак не можна уявити собі таку ситуацію в домі Того, Хто є самою Любов'ю. Зрештою, вчитаймося в те, що Сам Бог говорить про Свій дім, куди Він нас запрошує: «Я поселюся в них, і посеред них буду ходити. Буду їхнім Богом, вони ж будуть Моїм народом» (2 Кор 6, 16; пор. Єз 37, 27).

Та що тут багато говорити: було б абсурдом вважати, що любов найближчих людей мусить скінчитися в момент смерті. Любов Бога, котра огорне нас у вічному житті такою мірою, що

тепер ми не можемо собі навіть уявити, є любов'ю, що дарує, а не забирає. Адже навіть тепер ми бачимо, що чим більше ми любимо Бога, чим правдивішою є ця любов, тим більше й правдивіше любимо наших ближніх. У вічному житті, коли наша любов до Бога вже буде повною й досконалою, також і наша взаємна любов набере свого остаточного вигляду й повної істинності.

Любов Бога, котра огорне нас у вічному житті, є любов'ю, що дарує, а не забирає.

Добре було б усвідомити, що навіть у разі найглибшого зв'язку з людиною наша любов часто має різні вади. Жертовна любов матері або батька часто містить елементи егоцентризму, нерозуміння власної дитини або немудрої поблажливості. Подружня любов, навіть така, що викликає людський подив, може бути спотворена корисливістю, невиправданою поступливістю чи іншим ґанджем.

Тож у вічному житті, якщо Бог його дасть нам, ми не тільки віднайдемо наших близьких, а віднайдемо їх у такій повноті, яка в теперішньому нашому житті взагалі недоступна. Наша взаємна близькість, читаємо в Катехизисі Католицької Церкви, «поранена гріхом, нечистою, самолюбством, котрі знищують або ранять земну спільноту людей» (1045).

Отже, з віри, що наші взаємозв'язки можуть і повинні дочекатися продовження, очищення і вдосконалення в житті вічному, впливає важливий практичний висновок: уже тепер ми повинні помічати й усувати з нашої любові до найближчих усе, що в ній є недосконалого, егоїстичного та що не подобається Богу. Було б страшно, якби на Божому суді виявилось, що в моїй любові до чоловіка чи дружини або ж до рідної дитини не має нічого, що заслуговувало б на продовження існування.

Нарешті, поставимо собі особливо складне запитання. Іноді трапляється, що рідний син або дочка так віддаляються від своїх батьків, що стають їм зовсім чужими, і їх не хвилює те, що батьки переживають з цього приводу. Ще частіше буває, що шлюб розпадається ніби з одного боку: один з подружжя до кінця своїх днів почувается пов'язаним з тим, хто його залишив. Чи ці люди можуть мати надію віднайти близьку людину у вічному житті? Чи віднайдуть один одного коли-небудь брати, що посварились, зранені друзі, жертви непростих конфліктів, у яких іноді ніби немає винних?

Той, кого таке запитання справді непокоїть, мусить знати, що відповідь залежить від його власної позиції. Це може бути «так», але, на жаль, своїм ставленням можна також відповісти «ні». Все залежить від того, чи людина замкнеться в почутті образи, плеканні ран і згадуванні своїх претензій, чи робитиме все, щоб відкрити своє серце для втраченої близької людини. Багато примирень між людьми тільки тому залишаються марними, що ті, хто ніби найбільше за них уболіває, часто — несвідомо — чимало роблять, щоб до примирення не дійшло.

Варто також пам'ятати, що останнім горизонтом нашого примирення є життя вічне. Якщо справді, як перед Богом, мені це примирення потрібне, якщо я очищатиму молитву про примирення так, щоб вона стала справді безкорисливою, — можу мати надію, що Бог приведе врешті-решт до примирення. Хоч би й після моєї смерті.

ЯЦЕК САЛІЙ

25 ЖОВТНЯ 2023

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in **/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php** on line **284**